

เงินปันผลที่ถูกลิม 220 ล้านบาทและความสำคัญของข้อมูลผู้ถือหุ้น

โดย สุมิตรา ตั้งสมารพงษ์

ข้อมูลผู้ถือหุ้นมีความสำคัญยิ่ง เพราะนอกจากจะเป็นช่องทางในการสื่อสารข้อมูลและข่าวสารต่าง ๆ รวมทั้งการจัดส่งเอกสารระหว่างผู้ถือหุ้นและบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยแล้ว ยังเป็นข้อมูลที่ใช้ในการนำส่งสิทธิประโยชน์ให้แก่ผู้ถือหุ้นอีกด้วย ซึ่งผลจากข้อมูลผู้ถือหุ้นที่ไม่ครบถ้วนและไม่ถูกต้อง อีกทั้งผู้ถือหุ้นบางส่วนละเลยในการติดตามสิทธิประโยชน์ที่ได้รับของตน ส่งผลให้มีเงินปันผลที่คงค้างอยู่ถึง 220 ล้านบาท ณ 30 สิงหาคม 2553

มารู้จักกับข้อมูลผู้ถือหุ้น

ข้อมูลผู้ถือหุ้น คือ ข้อมูลส่วนตัวของผู้ถือหุ้น อาทิ ชื่อ นามสกุล ชื่อหน่วยงาน ที่อยู่ หมายเลขใบหลักทรัพย์ และวิธีการรับเงินปันผล (เช็คหรือโอนเข้าบัญชีธนาคาร) ซึ่งในกรณีที่ผู้ถือหุ้นเลือกรับเงินปันผลด้วยวิธีโอนเงินปันผลเข้าบัญชีธนาคาร จะหมายรวมถึง ชื่อธนาคารและเลขที่บัญชีเงินฝากธนาคารด้วย ซึ่งข้อมูลต่าง ๆ เหล่านี้ผู้ถือหุ้นเป็นผู้ให้ข้อมูลแก่บริษัทจดทะเบียนหรือตัวแทนในจองชื่อหลักทรัพย์ (Underwriter) หรือ บริษัทหลักทรัพย์ในขั้นตอนการเปิดบัญชีซื้อขายหลักทรัพย์เอง หรือผู้ถือหุ้นอาจแก้ไขข้อมูลของตนโดยการแก้ไขข้อมูลกับนายทะเบียนหลักทรัพย์โดยตรง

ทำไมข้อมูลผู้ถือหุ้นจึงมีความสำคัญ

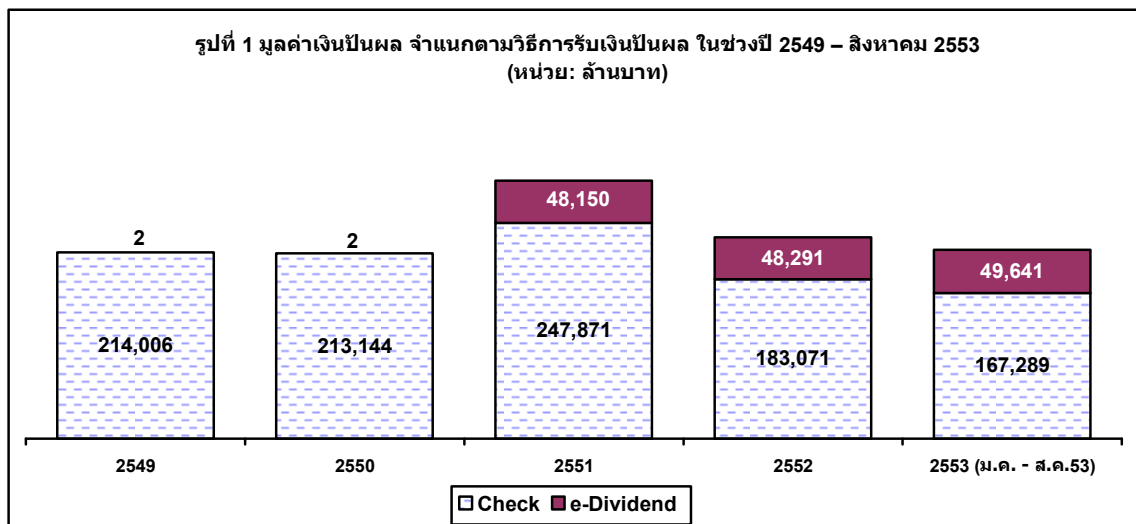
ข้อมูลผู้ถือหุ้นมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่งสำหรับการติดต่อสื่อสารระหว่างบริษัทจดทะเบียนและผู้ถือหุ้นของบริษัทจดทะเบียน ซึ่งข้อมูลข่าวสาร ตลอดจนสิทธิประโยชน์ต่าง ๆ อาทิ เงินปันผล จะส่งถึงผู้ถือหุ้นได้อย่างถูกต้อง และรวดเร็วเพียงไรนั้น ก็ขึ้นอยู่กับความถูกต้องของข้อมูลผู้ถือหุ้น ดังนั้น ผู้ถือหุ้นควรตระหนักถึงความสำคัญข้อมูลของตน ควรตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลและแก้ไขข้อมูลกับนายทะเบียนหลักทรัพย์ หรือบริษัทหลักทรัพย์ที่ตนเป็นลูกค้า ในกรณีที่ตรวจสอบพบว่าข้อมูลไม่ถูกต้อง ทั้งนี้เพื่อให้ผู้ถือหุ้นได้รับสิทธิประโยชน์อย่างครบถ้วน ทั้งสิทธิด้าน

Disclaimers: ข้อความที่ปรากฏในรายงานฉบับนี้เป็นความเห็นส่วนตัวของผู้เขียนโดยเฉพาะ ซึ่งไม่มีส่วนเกี่ยวข้องกับหน่วยงานที่ผู้เขียนสังกัดอยู่ รายงานฉบับนี้จัดทำบนพื้นฐานของข้อมูลที่เชื่อว่ามีความน่าเชื่อถือ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ความรู้และแนวคิดแก่ผู้อ่านเท่านั้น

การเงิน อาทิ การรับเงินปันผล เป็นต้น และสิทธิในการออกเสียงในที่ประชุมผู้ถือหุ้นซึ่งเป็นโอกาสหนึ่งของผู้ถือหุ้นในการใช้สิทธิออกเสียงตามหลักบรรษัทภิบาลอันมีส่วนช่วยในการพัฒนาตลาดทุนไทยโดยรวมด้วย

ผลจากความไม่ครบถ้วนและไม่ถูกต้องของข้อมูลผู้ถือหุ้น อีกทั้งจากการละเลยไม่ติดตามสิทธิประโยชน์ของผู้ถือหุ้น ส่งผลให้เงินปันผลที่ถูกลิมที่คงค้างตั้งแต่สิ้นปี 2543 - 30 สิงหาคม 2553 มีมูลค่ารวมสูงถึง 220 ล้านบาท

เป็นที่ทราบกันว่า นายทะเบียนจะทำหน้าที่จัดส่งสิทธิประโยชน์ไปยังผู้ถือหุ้นเมื่อบริษัทจดทะเบียนมีการจ่ายสิทธิประโยชน์ ซึ่งวิธีในการจัดส่งสิทธิประโยชน์ของผู้ถือหุ้นแต่ละคนมีความแตกต่างกัน ขึ้นอยู่กับการเลือกของผู้ถือหุ้น อาทิ การจ่ายเงินปันผลของบริษัทจดทะเบียน ผู้ถือหุ้นสามารถเลือกได้ว่าจะรับเช็ค (Check) หรือโอนเข้าบัญชีธนาคารตามที่ระบุ (e-Dividend) ซึ่งเมื่อพิจารณามูลค่าเงินปันผลจ่าย (Dividend Payment Amount) ในช่วงปี 2549 – สิงหาคม 2553 พบว่า เงินปันผลจ่ายส่วนใหญ่เป็นการจ่ายเป็นเช็ค (เฉลี่ยร้อยละ 88 ของมูลค่าเงินปันผลจ่าย) และมีเพียงร้อยละ 12 ที่โอนเงินปันผลเข้าบัญชีธนาคาร (ตามรูปที่ 1) ซึ่งจากข้อมูลการโอนเงินปันผลเข้าบัญชีธนาคารพบว่า มีรายการที่ไม่สามารถโอนเงินปันผลได้สำเร็จเพียงเล็กน้อยเท่านั้น โดยมีสาเหตุหลักจากเลขที่บัญชีไม่ถูกต้องหรือบัญชีปิดไปแล้ว ดังนั้น เพื่อความสะดวกรวดเร็วในการรับเงินปันผล นักลงทุนอาจสมัครเข้าร่วมโครงการรับเงินปันผลโดยการให้โอนเข้าบัญชีธนาคาร และผู้ถือหุ้นควรมีการตรวจสอบชื่อธนาคาร ตลอดจนเลขที่บัญชีธนาคารให้ถูกต้อง และให้มั่นใจว่าบัญชีของผู้ถือหุ้นที่ระบุให้โอนเงินปันผลไปนั้นยังเป็นบัญชีที่ผู้ถือหุ้นใช้งานอยู่ ซึ่งวิธีนี้จะทำให้สะดวก ประหยัดเวลา และป้องกันการสูญหายของเช็คได้อีกด้วย

ที่มา: ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

สำหรับกรณีรับเงินปันผลเป็นเช็ค พบว่า โดยเฉลี่ยแล้วมีเช็คตีคืนกลับมาที่นายทะเบียนหลักทรัพย์ หรือ บริษัท ศูนย์รับฝากหลักทรัพย์ (ประเทศไทย) จำกัด (TSD) ประมาณร้อยละ 5 ของจำนวนเช็คที่จัดส่งให้ผู้ถือหุ้น หรือประมาณ 45,000 ฉบับต่อปี (ในแต่ละปีมีการจ่ายเงินปันผลโดยเช็คเงินปันผลประมาณ 1,271,000 ฉบับ) หรือคิดเป็นมูลค่าเงินปันผลเฉลี่ยที่ตีคืนมาปีละ 318 ล้านบาท

ในช่วงมกราคม – สิงหาคม 2553 พบว่า มีเช็คตีคืนกลับมา 29,805 ฉบับ มูลค่ารวม 268 ล้านบาท โดยสาเหตุส่วนใหญ่ของการตีคืนเช็คกลับมาที่ TSD เป็นผลจากการที่ผู้ถือหุ้นมีการย้ายที่อยู่และไม่มีการแจ้งแก้ไขที่อยู่ใหม่ ทำให้การจัดส่งเช็คเงินปันผลไปยังผู้ถือหุ้นทางไปรษณีย์ไม่ถึงมือผู้ถือหุ้น

อย่างไรก็ตาม ผู้ถือหุ้นบางส่วนที่ให้ความสำคัญและติดตามสิทธิประโยชน์ของตนอย่างสม่ำเสมอ และได้มีการติดตามเอกสารและเช็คตีคืน จึงส่งผลให้ ณ สิ้นเดือนสิงหาคม 2553 มีเช็คเงินปันผลคงค้างรวม 170,117 ฉบับ มีมูลค่ารวม 220 ล้านบาท โดย 5 หลักทรัพย์แรกที่มีมูลค่าเงินปันผลตีคืนสูงสุดที่คงค้าง มีมูลค่าเงินปันผลคงค้างรวมสูงถึง 117 ล้านบาท โดยมีรายละเอียดที่น่าสนใจว่า เช็คที่มีมูลค่าเงินปันผลมากที่สุดที่ถูกตีคืน มีมูลค่าสูงถึง 39 ล้านบาท และเช็คเงินปันผลที่ตีคืนมาที่คงค้างอยู่มากที่สุด คือ เช็คตีคืนตั้งแต่สิ้นปี 2543 หรือเกือบ 10 ปี

ตารางที่ 1 จำนวนเช็คตีคืน จำแนกตามสาเหตุของการตีคืน

สาเหตุ	2549	2550	2551	2552	ม.ค. – ส.ค. 2553
จำหน้าไม่ชัดเจน	738	1,632	671	612	542
ไม่มีเลขที่บ้านตามจำหน้า	1,605	2,835	2,003	1,517	1,570
ไม่ยอมรับ	72	178	69	86	53
ไม่มีผู้รับตามจำหน้า	5,255	10,152	7,506	5,924	6,287
ไม่รับภายในกำหนด	10,027	31,562	11,924	7,780	7,305
เลิกกิจการ	179	345	170	121	96
ย้ายที่อยู่ ไม่ทราบที่อยู่ใหม่	13,294	27,354	18,096	12,920	13,191
อื่นๆ	1,424	3,381	1,593	989	761
รวม	32,594	77,440	42,032	29,949	29,805

ที่มา: ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

ตารางที่ 2 เช็คตีคืนคงค้าง ณ 30 สิงหาคม 2553 จำแนกตามมูลค่าเงินปันผล

มูลค่าเงินปันผล	จำนวน (ฉบับ)	มูลค่าเงินปันผลรวม (ล้านบาท)
มากกว่า 5,000,000 บาท	3	65.03
มากกว่า 1,000,000 บาท แต่ไม่เกิน 5,000,000 บาท	11	13.09
มากกว่า 500,000 บาท แต่ไม่เกิน 1,000,000 บาท	9	6.48
มากกว่า 100,000 บาท แต่ไม่เกิน 500,000 บาท	117	23.97
มากกว่า 50,000 บาท แต่ไม่เกิน 100,000 บาท	147	10.37
มากกว่า 10,000 บาท แต่ไม่เกิน 50,000 บาท	1,506	28.58
มากกว่า 5,000 บาท แต่ไม่เกิน 10,000 บาท	2,066	14.39
มากกว่า 1,000 บาท แต่ไม่เกิน 5,000 บาท	13,109	28.09
มากกว่า 500 บาท แต่ไม่เกิน 1,000 บาท	12,438	8.87
มากกว่า 100 บาท แต่ไม่เกิน 500 บาท	73,241	18.65
น้อยกว่า 100 บาท	67,470	2.06
รวม	170,117	219.58

ที่มา: ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

ซึ่งจากข้อมูลข้างต้น สะท้อนให้เห็นว่า ผลของความไม่ครบถ้วนและความไม่ถูกต้องของข้อมูลผู้ถือหุ้น ส่งผลให้ผู้ถือหุ้นไม่ได้รับสิทธิประโยชน์ที่ตนพึงได้ ซึ่งนอกจากเงินปันผลแล้ว ผู้ถือหุ้นยังพลาดโอกาสในการรับสิทธิประโยชน์อื่นๆ จากบริษัทจดทะเบียน และยังมีค่าเสียโอกาสจากการนำเงินปันผลนี้ไปลงทุนเพิ่มเติมด้วย (Reinvestment Cost)

ถ้าผู้ถือหุ้นยังไม่ได้รับเงินปันผลในสิทธิที่พึงได้แล้วเงินปันผลนั้นอยู่ที่ใคร

ผู้ถือหุ้นอาจมีข้อสงสัยว่า เมื่อผู้ถือหุ้นยังไม่ได้รับเงินปันผลตามสิทธิที่ควรได้ เนื่องจากการตีคืนเช็คแล้วเงินปันผลเหล่านั้นจะอยู่ที่ไหนหรืออยู่กับหน่วยงานใด ในทางปฏิบัติ เงินปันผลจะจ่ายออกจากบัญชีของบริษัทจดทะเบียนที่ประกาศจ่ายเงินปันผล หากผู้ถือหุ้นยังไม่นำเช็คไปฝากเข้าบัญชีธนาคาร หรือไม่สามารถโอนเงินเข้าบัญชีธนาคารที่ผู้ถือหุ้นระบุได้ เงินปันผลนั้นจะคงค้างอยู่ในบัญชีธนาคารของบริษัทจดทะเบียน ซึ่งบริษัทจดทะเบียนมีหน้าที่เก็บรักษาเงินส่วนนี้ไว้เพื่อรอการเรียกเก็บเงินตามเช็คจากผู้ถือหุ้นโดยไม่มีกำหนด

ผู้ถือหุ้นที่ควรตรวจสอบเช็คตีคืน / เอกสารตีคืน

TSD ในฐานะนายทะเบียนหลักทรัพย์ของหลักทรัพย์ที่ซื้อขายในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (SET) และตลาดหลักทรัพย์ เอ็ม เอ ไอ (mai) ได้ดำเนินการเพื่อจัดการเช็คเงินปันผลคงค้างที่ตีคืนมา โดยร่วมมือกับบริษัทหลักทรัพย์ในการติดตามผู้ถือหุ้นที่เป็นลูกค้าของบริษัทหลักทรัพย์ให้มาติดต่อรับเช็คเงินปันผล และสำหรับผู้ถือหุ้นบางรายที่ให้หมายเลขโทรศัพท์ไว้ ได้ดำเนินการติดตามมารับเช็คเงินปันผลแล้วบางส่วน อย่างไรก็ตาม ยังคงพบว่ามีเช็คตีคืนกลับมาที่ TSD อย่างต่อเนื่อง ซึ่งสรุปลักษณะของผู้ถือหุ้นที่มีโอกาสสูงที่มีเช็คตีคืน / เอกสารตีคืน ได้แก่

- ผู้ถือหุ้นที่ลงทุนระยะยาวและถือครองใบหลักทรัพย์ และไม่ได้เป็นลูกค้าของบริษัทหลักทรัพย์ ทำให้ข้อมูลของผู้ถือหุ้นไม่ถูกต้องและไม่เป็นปัจจุบัน
- ผู้ถือหุ้นที่มีการเปลี่ยนแปลงที่อยู่ อาทิ การย้ายที่อยู่ / มีการเปลี่ยนบ้านเลขที่โดยทางการ และผู้ถือหุ้นไม่ได้ติดต่อมายังนายทะเบียนหรือบริษัทหลักทรัพย์เพื่อแก้ไขที่อยู่
- ผู้ถือหุ้นที่มีการเปลี่ยนบริษัทหลักทรัพย์ หรือ บริษัทหลักทรัพย์ที่ผู้ถือหุ้นเป็นลูกค้าอยู่มีการควบรวมกิจการ ซึ่งมีความเป็นไปได้ว่า การย้ายฐานข้อมูลอาจไม่ครบถ้วน ทำให้ข้อมูลของผู้ถือหุ้นไม่ถูกต้องและไม่เป็นปัจจุบัน
- ผู้ถือหุ้นที่เดินทางไปทำงานต่างประเทศ และไม่มีผู้รับเอกสารไว้ให้
- ผู้ถือหุ้นที่เจ็บป่วย / เสียชีวิต และทายาทไม่ทราบข้อมูลว่า ผู้ถือหุ้นมีหลักทรัพย์ในการครอบครอง

และเนื่องจากเอกสารแจ้งสิทธิประโยชน์ต่างๆ ที่ส่งไปยังผู้ถือหุ้นนั้นเป็นเอกสารลงทะเบียน ดังนั้นเมื่อชื่อ ที่อยู่ ไม่ถูกต้อง ไม่มีผู้รับเอกสารภายในเวลาที่กำหนด เอกสารต่างๆ เหล่านี้จะตีคืนมายังนายทะเบียนหลักทรัพย์ ทำให้ผู้ถือหุ้นไม่มีสิทธิประโยชน์ที่ตนพึงได้ ซึ่งนอกจากผู้ถือหุ้นตามที่กล่าวมาแล้วข้างต้น ผู้ถือหุ้นทั่วไปก็ควรตรวจสอบข้อมูลของตนให้ถูกต้องเป็นปัจจุบัน และควรหมั่นตรวจสอบว่ามีเช็คหรือเอกสารตีคืนกลับมาอยู่ที่ TSD หรือไม่ ทั้งนี้เพื่อให้

ผู้ถือหุ้นได้รับสิทธิประโยชน์อย่างครบถ้วน ขณะเดียวกันยังช่วยลดภาระบริษัทจดทะเบียนในการดูแลเงินปันผลค้างจ่ายด้วย

ช่องทางของผู้ถือหุ้นในการตรวจสอบและแก้ไขข้อมูลผู้ถือหุ้น

ปัจจุบันผู้ถือหุ้นสามารถตรวจสอบข้อมูลของตนได้หลายช่องทาง อาทิ ที่ TSD Call Center หมายเลขโทรศัพท์ 0 2229 2888 หรือส่งจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ (e-mail) ถึง TSDCallCenter@set.or.th หรือผู้ถือหุ้นสามารถติดต่อได้โดยตรงที่ TSD Counter Services ชั้น 4 อาคารตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย หรือในบูธงานมหกรรมต่างๆ นอกจากนี้ผู้ถือหุ้นยังสามารถตรวจสอบข้อมูลผ่านระบบ “TSD Investor Portal” ซึ่งเป็นช่องทางใหม่ในการให้บริการแก่ผู้ถือหุ้นโดยไม่มีค่าใช้จ่ายใดๆ เพิ่มเติม ซึ่งในระบบนี้ ผู้ถือหุ้นสามารถตรวจสอบข้อมูลของตน อาทิ ข้อมูลส่วนตัว วิธีการรับเงินปันผล ยอดหุ้นภายใต้บัญชีผู้ออกหลักทรัพย์ กรณีที่ผู้ถือหุ้นจองซื้อหุ้นและฝากไว้ในบัญชีของผู้ออกหลักทรัพย์ (Issuer Account) และยอดหุ้นในใบหลักทรัพย์ที่ผู้ถือหุ้นถือครอง และผู้ถือหุ้นยังสามารถตรวจสอบเกี่ยวกับเอกสาร / เชคตีคืนมาที่นายทะเบียนหลักทรัพย์ อาทิ ใบหุ้น เชคเงินปันผล เป็นต้น ทั้งนี้เพื่อเป็นข้อมูลเบื้องต้นในการติดต่อขอคืนเอกสารดังกล่าวจากนายทะเบียนหลักทรัพย์

การติดต่อรับเอกสารและเชคที่ถูกต้องที่ TSD ผู้ถือหุ้นต้องติดต่อด้วยตนเอง หรือมอบฉันทะให้บุคคลอื่นมาดำเนินการแทน ที่ TSD Counter Services ชั้น 4 อาคารตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย และสำหรับการแก้ไขข้อมูลผู้ถือหุ้นนั้น แยกออกเป็น 2 กรณี กรณีแรกหากผู้ถือหุ้นเปิดบัญชีที่บริษัทหลักทรัพย์ และตรวจสอบพบว่าข้อมูลของตน ณ บริษัทหลักทรัพย์นั้นๆ ไม่ถูกต้อง ผู้ถือหุ้นต้องติดต่อเพื่อแก้ไขที่บริษัทหลักทรัพย์นั้นๆ และกรณีที่สองหากผู้ถือหุ้นถือครองใบหลักทรัพย์และตรวจสอบพบว่าข้อมูลของตนที่ปรากฏอยู่ในระบบของ TSD ไม่ถูกต้อง ผู้ถือหุ้นต้องติดต่อเพื่อแก้ไขที่ TSD Counter Services ชั้น 4 อาคารตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

เพื่อเป็นการรักษาสิทธิประโยชน์ของผู้ถือหุ้น TSD จึงมีความจำเป็นในการตรวจสอบเอกสารอย่างเข้มงวด โดยในการแก้ไขข้อมูลผู้ถือหุ้นนั้น ผู้ถือหุ้นต้องจัดเตรียมเอกสารที่เป็นหลักฐานได้แก่ หลักฐานเกี่ยวกับการตรวจสอบและยืนยันตัวตนของผู้ถือหุ้น อาทิ บัตรประจำประชาชน หลักฐานการเปลี่ยนแปลงชื่อ นามสกุล (ถ้ามี) หลักฐานการเปลี่ยนแปลงสถานภาพสมรส (ถ้ามี) ใบหลักทรัพย์ หรือหลักฐานที่มีเลขทะเบียนผู้ถือหุ้นที่เคยได้รับจากนายทะเบียนหลักทรัพย์ และหลักฐานอื่นๆ ที่ใช้ในการแก้ไขข้อมูลผู้ถือหุ้น อาทิ สำเนาบัญชีธนาคาร สำหรับการโอนเงินปันผลเข้าบัญชีธนาคาร เป็นต้น หรือ ผู้ถือหุ้นสามารถสอบถามรายละเอียดเพิ่มเติมได้ที่ TSD Call Center หมายเลขโทรศัพท์ 0 2229 2888 หรือส่งจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ (e-mail) ถึง TSDCallCenter@set.or.th หรือผู้ถือหุ้นสามารถติดต่อได้โดยตรงที่ TSD Counter Services ชั้น 4 อาคารตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

โดยสรุปกล่าวได้ว่า ข้อมูลผู้ถือหุ้นมีความสำคัญยิ่ง ผู้ถือหุ้นควรให้ความสำคัญกับความถูกต้องและความเป็นปัจจุบันของข้อมูลของตน เพราะนอกจากจะช่วยรักษาสิทธิประโยชน์ของผู้ถือหุ้นเอง ยังมีส่วนช่วยบริษัทจดทะเบียน ตลอดจน TSD ในการจัดการเรื่องสิทธิประโยชน์ให้มีประสิทธิภาพเพิ่มมากขึ้นอีกด้วย